

اشاره:

تابعیت از زیرمجموعه های حقوق بین الملل خصوصی است که هر شخص را به واسطه رابطه سیاسی و مننوی موجود به دولت معینی مرتبط می سازد. در قسمت اول این گفتگو به دادکتر مصطفی رفیع، دارای دکترای حقوق بین الملل و کارشناسی ارشد علوم سیاسی، انجام دادیم، به مفهوم حقوق بین الملل خصوصی، مفهوم تابعیت و شرایط تحقق آن پرداختیم. که از نظر شما می گذرد. **گروه حقوقی**

از آنجا که تابعیت از زیر

مجموعه های حقوق بین الملل ابتدا در این مورد مختصری توضیح داده شود، همان طور که می دانید برای هیچ ملتی میسر نیست که در چهار دیواری سرزمین کشور خود، محصور بماند.

برای چنین مسئله ای دلایل مختلفی وجود دارد از جمله حس کنجکاری، نوع پروری، ارضای نیازمندیهای روزانه، میل به تجدید عادات و رسوم، آمیزش بین المللی، خصوصاً در علم اقتصاد بین الملل اصل برتری نسبی یک جریان داد و ستد جهانی به وجود آورده و در اثر این جریان در صحنه جهانی، روابط خصوصی افراد با یکدیگر جلوه گر می شود.

این زندگی بین المللی صورت خاص از زندگی داخلی است که خودش نیازمند انتظام حقوقی متفاوتی می باشد به این معنا حقوق بین الملل خصوصی برای تأمین همین منظور یعنی برای تنظیم روابط حقوقی که از این داد و ستد جهانی حاصل می شود، به وجود آمده است.

به طور اجمال می توان در تعریف حقوق بین الملل خصوصی گفت: حقوق بین الملل خصوصی عبارت است از رشته ای از علم

عکس از سید حسن قاضی

است که این وسایل را به ما می آموزد، بنابراین هر زمان که پدیده مرز، در روابط حقوقی افراد ظاهر می شود، بلافاصله یک مسئله حقوق بین الملل خصوصی هم مطرح می گردد مانند ازدواج، وفات و به طور کل احوالات شخصی. در اینجا باید توجه داشته باشیم که حقوق بین الملل

گفتگو با دکتر مصطفی رفیع

تابعیت در حقوق بین الملل

طاهره دانش پور

خصوصی از حقوق موضوعه و مثبته یعنی «positive» است که هر دولتی در تعیین احکام و قواعد آن مصالح سیاسی و اجتماعی گروه ملی خود را بیشتر در نظر می گیرد. در منابع مذهبی از حقوق بین الملل خصوصی ذکری به میان نیامده و حتی می توان گفت این مقوله با قواعد مذهبی در تضاد است.

... که در آن منابع دینی ما همه مسلمانان را امتی واحد عنوان می کند. این امر بیانگر این مسئله است که مرز معنایی ندارد.

حقوق بین الملل خصوصی مطرح است اول مسئله تقسیم جغرافیایی – اشخاص که در آن تابعیت و اقامت گاه مطرح است، دوم مسئله وضع یگانگان و سوم مسئله تعارض در قوانین و در دادگاه ها، در مراجع رسمی و در تصمیمات دولت است که این تعارض بین کشورهای مختلف مورد تابعیت افراد مطرح می شود.

با توجه به اینکه اشاره کردید حقوق بین الملل خصوصی در مذهب رد شده است پس کاربردی هم برای ما

هستند، این جرم لائیک یا به عبارتی دنیایی است و همین طور در بیشتر کشورها یا به عبارتی در ۱۸۹ کشور، قانون ثبت ازدواج ها وجود دارد و یا مسئله انحصار وراثت که هیچکدام از این موضوعات، جنبه مذهبی ندارند بلکه کاملاً جنبه حقوق موضوعه داشته و از جهت متافیزیک، خدایی و مذهبی مورد نظر نیستند.

اولین مسئله ای که برای هر دولتی مطرح می شود، این است افرادی را که متعلق به خود

می داند، از افراد سایر کشورها جدا نماید بنابراین بارزترین مظهر تقسیم جغرافیایی اشخاص، موضوع تابعیت است.

در تعریفی که در مورد تابعیت آمده است گفته می شود؛ تابعیت عبارتست از رابطه سیاسی و معنوی که شخصی را به دولت معینی مرتبط می سازد، در این تعریف می بینیم که اولاً رابطه بین فرد و دولت، رابطه ای سیاسی است چرا که ناشی از قدرت و حاکمیت دولتی است که در برخی از کشورها مقررات راجع به تابعیت را حتی در قوانین اساسی خودشان ذکر می کنند، در وهله بعد این رابطه معنوی است. زیرا مربوط به مکان معینی نیست که شخص در آنجا سکونت دارد. مثلاً یک ایرانی در هر جا که سکونت داشته باشد همیشه رابطه خودش را با کشور حفظ می کند و همیشه یک ارتباط معنوی بین او و کشوری که او را ازخودش می داند، وجود دارد.

کسی که دارای تابعیت کشور معینی است، او را تبعه می نامیم و چنانچه شخص تابعیت هیچ دولتی را نداشته باشد، آپارتاید نامیده میشود.

شرایط تحقق تابعیت چیست؟
شرایط تحقق تابعیت این است

انتخاب- با عنوان «تجربیات شخصی و فلسفه های اگزیستانس» می نویسد: کرکگور به حل مسائل مهم از طریق اندیشه و دیدگاه های نظری معتقد نیست، بلکه برگزینش در ساحت های مختلف زندگی از میان گزینه هایی که در هر لحظه آدمی با آنها روبه برو می شود، تاکید می ورزد. آدمی در واقع مجموع گزینش های اوست که می آفریند. برجسته ترین متکلمان مسیحی جدید مثل کارل بارت، پل تیلیش و مارتن بوبر به دلیل تاکید کرکگور بر سیر و سلوک و برتری ساحت دینی نسبت به ساحت احساسی و اخلاقی است که او را بنیانگذار الهیات جدید خوانده اند. یا پرسرش میان پدیدار و وجود تمایز قایل است و معتقد است قلمرو شناسایی به دایره پدیدارها محدود است و وجود در دسترس شناخت قرار ندارد و در دسترس ایمان قرار دارد.

فسیل های دوران ماقبل تاریخ در اروپا کشف شد

بدست آمده است .

وی افزود غنای زیاد ، تنوع گونه ها ، وضعیت بسیار زیبای فسیلهای آب به جای مانده و گستردگی آثار حیات مویلد استثنای بودن این منطقه دیرینه بسیار جالب توجه با اهمیت جهانی مشاهده می شود .

این گزارش می افزاید

آگهی تاسیس شرکت آذرخش کار خراسان (سهامی خاص) <p>خلاصه اظهارنامه و اساسنامه شرکت فوق که در تاریخ ۸۰/۱۰/۲۲ تحت شماره ۱۷۰۹۶ در این اداره به ثبت رسیده برای اطلاع عموم آگهی می شود: موضوع شرکت: خدمات نظامی و پشتیبانی در امور که مجاز به واگذاری به بخش خصوصی می باشد، اجراء و نگهداری فضای سبز و امور جانی آن. ۲- موسسین شرکت: محمد شجاعی سفید سنگی- هاشم رجبی- قاسم هنرمند ۳- مدت شرکت از تاریخ ثبت به مدت نامحدود. ۴- مرکز اصلی شرکت: مشهد- شهرک اتوبوسرانی- کوکش ۸- نبش چهارراه دوم پلاک ۷۴ ۵- سرمایه شرکت: مبلغ یک میلیون و پانصد هزار ریال منقسم به ۱۵۰ سهم ده هزار ریالی بانام که کل آن طی گواهی شماره ۱۵۰۵/۵۲۵ مورخه ۸۰/۹/۱۳ بانک کشاورزی شعبه بلوار سجاد پرداخت گردیده است. ۶- اولین مدیران شرکت: آقایان هاشم رجبی و محمد شجاعی سفید سنگی و قاسم هنرمند به سمت اعضاء اصلی هیئت مدیره برای مدت دو سال انتخاب گردیدند. ۷- دارندگان امضاء کلیه اوراق و اسناد بهادار و تهاذور و رسمی و بانکی با امضاء آقای محمد شجاعی سفید سنگی و یکی از اعضاء هیئت مدیره و مهر شرکت معتبر خواهد بود. ۸- اساسنامه شرکت در ۴۷ ماده و ۵ تبصره به تصویب رسیده است. ۹- روزنامه خراسان جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید. ۱۰- انحلال شرکت مطابق قانون تجارت و اساسنامه شرکت می باشد. ۱۱- بازرس اصلی و علی البدل آقای حسین محمدزاده به سمت بازرس اصلی و آقای محمد کردستانی به سمت بازرس علی البدل شرکت برای مدت یکسال انتخاب شد ۵۱۱۵ ش رئیس ثبت اسناد و املاک ناحیه دو مشهد سیدابراهیم اصفهانی</p>

اولین مسئله ای که برای هر دولتی مطرح می شود، این است که افرادی را که متعلق به خود می داند، از افراد سایر کشورها جدا نماید، بنابراین بارزترین مظهر تقسیم جغرافیایی اشخاص، موضوع تابعیت است

کسی که تابعیت کشور معینی است، او را تبعه

می نامیم و چنانچه شخص تابعیت هیچ دولتی را نداشته باشد، آپارتاید نامیده می شود

حدود ۵۰ سال است که سازمان ملل شورای وابسته به مجمع عمومی تاسیس کرده و افرادی را که از کشوری اخراج شده اند آنها را تحت تابعیت خود نگه می دارد و به آنها پاسپورت و شناسنامه می دهد

به آنها پاسپورت و شناسنامه می دهد.
دلیل اتخاذ چنین تصمیمی نیز مربوط به دوران جنگ سرد، بین دو ابر قدرت روسیه و آمریکا بود که روسیه خیلی از افراد تبعه کشورهایی را که بعد از جنگ دوم جهانی تحت سلطه خودش گرفته بود، از آن کشورها بیرون می کرد و با اینسکه خود افراد فرار می کردند.

که بسیاری از آنها از کشورهای اروپای شرقی به خصوص مجارستان بودند.
یعنی تعداد مجارستانی هایی که تحت پشوش این شورا در سازمان ملل متحد هستند بیشتر از تمام کشورهای دنیاست .

مراسم تحلیف پذیرفته شدگان مشاوره حقوقی بر گزار شد

گروه حقوقی
مراسم تحلیف پذیرفته شدگان مشاوره حقوقی موضوع ماده ۱۷۸ برنامه سوم توسعه روز شنبه با حضور آیت . . . سیدمحمدحسن مرعشی معاون قوه قضائیه و جمعی از مسوولان این قوه در ساختمان دادگستری تهران برگزارشد.
به گزارش ایرنا ، آیت . . . مرعشی در این مراسم اجرای ماده ۱۷۸ برنامه سوم توسعه را یکی از خدمات قوه قضائیه دانست که توانسته است از نظر حقوقی اساس و پایه سلامت را در اجتماع به وجود آورد و آن را پایه گذاری کند . وی باتاکید بر لزوم وجود نظم، انسجام ، توازن ، قسط و عدالت در جامعه گفت: امنیت اجتماعی، قضایی ، حقوقی ، خانوادگی تنها بر مبنای عدالت استوار است و عدالت وقتی در جامعه ای مستقر می شود که در آن جامعه قانون حاکم باشد .

آیت . . . مرعشی افزود: عمل نکردن به قانون در هر جامعه ای مساوی با بی نظمی ، ناامنی افسار گسیختهگی و تضعیع حقوق مردم است. وی تصریح کرد: در هر جامعه ای که تبعیض در عدالت وجود داشته باشد و عدالت تنها دربار ضعیفا اجرا شود اما افراد قوی را از خدمت محروم بمانند ، این باعث سرنگونی آن حکومت می شود. معاون قوه قضائیه خطاب به پذیرفته شدگان مشاوره حقوقی گفت: یکی از راههایی که می توان در جامعه به عنوان مجری عدالت مطرح بود ، اقدام کردن برای احقاق حقوق مردم است. محمدعلی حجازی دبیر و عضو هیات اجرایی مشاوران حقوقی و کارشناسان موضوع ماده ۱۷۸ قانون برنامه سوم در گفت و گو با ایرنا ، گفت : در آزمون مشاوره حقوقی موضوع ماده ۱۷۸ قانون برنامه سوم در مجموع ۱۸ هزار نفر شرکت کردند که از میان شرکت کنندگان شش هزار نفر به عنوان قطعی و ذخیره انتخاب شده اند که مراحل جذب آنان در حال انجام است . حجازی با اشاره به این که یک هزار نفر از پذیرفته شدگان ، مصاحبه علمی شده اند ابراز امیدواری کرد که کارآموزی علمی و عملی آنان تا آخرامسال آغاز شود. وی همچنین گفت : افراد ، با دارا بودن مدرک دکتر او عضویت درهیات علمی به مدت ۵ سال می توانند برپانه وکالت دریافت کنند. دبیر و عضو هیات اجرایی مشاوران حقوقی و کارشناسان موضوع ماده ۱۷۸ قانون برنامه سوم هدف از این اقدام را ایجاد تسهیلات برای مردم جهت دستیابی به خدمات حقوقی و قضایی و احقاق حقوق عامه و ایجاد اشتغال برای فارغ التحصیلان دانشگاهها ذکر کرد. بر اساس ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه مصوب فرهنگم فروردین سال ۷۹ ، قوه قضائیه اجازه یافته که به منظور اعمال حمایتهای لازم حقوقی و تسهیل دستیابی مردم به خدمات قضایی و حفظ حقوق عامه، نسبت به تأیید صلاحیت فارغ التحصیلان رشته حقوق جهت صدور مجوز تاسیس موسسات مشاوره حقوقی برای آنان اقدام نماید. از سوی دیگر کاربون وکلای دادگستری این حمایت های حقوقی را ازوظایف این کانون برشمرده و اجرای این ماده از طرف قوه قضائیه را مغایر با اصل استقلال وکیل و امر وکالت دانسته است. مجلس شورای اسلامی نیز اخیرا با حذف این ماده از قانون برنامه سوم ، در صدد اصلاح قانون یاد شده برآمد که با مخالفت شورای نگهبان مواجه و موضوع به مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تصمص نهایی ارجاع شد.

آگهی تغییرات شرکت معدنی طیس کانسار (سهامی خاص) <p>ثبت شده به شماره ۱۴۳ ثبت شرکتهای طیس</p> <p>به استناد صورت جلسات مجمع عمومی عادی و هیئت مدیره مورخه ۸۰/۹/۱۱ تصمیمات ذیل در شرکت اتخاذ گردیده است: ۱- آقایان سیدحسین لطفی فاطمی و محمد لطفی فاطمی و سید احمد لطفی فاطمی به عنوان اعضاء اصلی هیئت مدیره برای مدت ۲ سال انتخاب گردیدند. ۲- آقایان محمد جواد کاظمی و عباس کاظمی به ترتیب به عنوان بازرسان اصلی و علی البدل برای مدت یکسال انتخاب گردیدند. ۳- روزنامه خراسان برای درج آگهی های شرکت تعیین گردیده است. ۴- آقای محمد لطفی فاطمی به عنوان مدیرعامل و آقای سیدحسین لطفی فاطمی به عنوان رئیس هیئت مدیره و آقای سید احمد لطفی فاطمی به عنوان نایب رئیس هیئت مدیره انتخاب گردیدند. ۵- کلیه اوراق و اسناد تهاذور شرکت با امضاء مدیرعامل و یکی از دو امضاء رئیس هیئت مدیره یا نایب رئیس هیئت مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می باشد. ۶- مرکز اصلی شرکت از بلوار فرودگاه کوچه شهید آریانزاد پلاک ۱۰۱ به بلوار شهید مطهری نبش میدان شهید فهمیده انتقال یافت که شماره تلفنهای فعلی شرکت ۴۲۲۸۰۲۶- ۴۲۲۷۰۹۵ می باشد. ش ۵۱۳۳</p>
